

Årsrapport 2025

Stockholms stad

Rapport från
stadsrevisionen

Dnr: RVK 2026/36

Innehåll

1.	Inledning	1
2.	Samlad bedömning	2
2.1	Ändamålsenlig verksamhet och ekonomi	2
2.2	Intern kontroll	3
2.3	Årsredovisning och räkenskaper	3
3.	Ändamålsenlig verksamhet	4
3.1	Kommunfullmäktiges mål för verksamheten	4
3.2	Pedagogisk verksamhet	5
3.3	Socialtjänst	10
3.4	Samhälle	15
4.	Ekonomi	22
4.1	Finansiella mål	23
4.2	Årets resultat	23
4.3	Investeringar	27
4.4	Lån	28
4.5	Revisionskontorets bedömning	29
5.	Intern kontroll	31
5.1	Revisionskontorets bedömning	32
6.	Årsredovisning och räkenskaper	33
6.1	Investeringsredovisning	33
6.2	Leasing	33
6.3	Processer och rutiner	34
6.4	Revisionskontorets bedömning	34

Stadsrevisionen

Hantverkargatan 3d
105 35 Stockholm
Växel: 08-508 29 000
revision.rvk@stockholm.se
start.stockholm/revision

1. Inledning

Revisorerna granskar varje år stadens verksamhet utifrån risk och väsentlighet. Revisionen utförts i enlighet med kommunallag, lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), reglemente för stadsrevisionen, god revisions sed i kommunal verksamhet och standard för kommunal räkenskapsrevision. Revisionen har utgått från revisionsplanen som fastställts av revisorsgrupp 1. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning av stadens verksamhet. I granskningen har revisorerna biträtt av stadens revisionskontor.

Med staden avses den verksamhet som bedrivs av kommunstyrelsen och nämnderna. Den kommunala koncernen består av staden, bolagskoncernen, stiftelsen SHIS bostäder samt kommunalförbundet Storstockholms brandförsvaret.

Två årsrapporter överlämnas till kommunstyrelsen. Årsrapport för kommunstyrelsen sammanfattar årets granskning av kommunstyrelsen. I denna årsrapport (Årsrapport Stockholms stad) sammanfattar revisionskontoret årets granskning av den kommunala koncernen med fokus på staden samt granskning av årsredovisning och räkenskaper. Rapporten utgör underlag för revisorernas revisionsberättelse med bedömningar och uttalanden om ansvarsfrihet för kommunstyrelsen och nämnderna.

För samtliga nämnder och bolag finns specifika årsrapporter med tillhörande bedömningar. Rapporterna finns att ta del av på webbplatsen start.stockholm/revision.

Rapporten har faktakontrollerats av stadsledningskontoret.

2. Samlad bedömning

2.1 Ändamålsenlig verksamhet och ekonomi

Revisionskontoret bedömer att stadens verksamhet delvis bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Verksamheten har i huvudsak en följsamhet till lagstiftning och kommunfullmäktiges styrning. Kommunfullmäktiges mål för verksamheten uppnås dock inte till fullo. De största avvikelserna rör, i likhet med tidigare år, områdena bostäder samt klimat och miljö. Andra målsättningar som inte nås är bland annat kunskapsutveckling i grundskolan. Vad gäller socialtjänsten visar granskning att verksamheten både har svårt att svara upp mot krav i lagstiftning vad gäller handläggningstider och mot kommunfullmäktiges ambitioner.

Av de fem finansiella mål som kommunfullmäktige beslutat om, uppnås alla utom nämndernas prognossäkerhet. Stadens soliditet har under de senaste tre åren legat stabilt runt 35 procent, vilket är i nivå med genomsnittet för riket. För kärnverksamheten, socialtjänst och pedagogisk verksamhet, står verksamhetens kostnader i huvudsak i rimlig proportion till de ekonomiska ramar som kommunfullmäktige tilldelat och de målsättningar som finns för området.

Årets resultat för staden uppgår till 3,7 mdkr och för den kommunala koncernen till 4,4 mdkr. Investeringsverksamheten är omfattande och finansieras till del genom att staden tar upp lån. Nettoskulden ökade under året med 3,8 mdkr. Den externa låneskulden uppgick till 84,8 mdkr på balansdagen. Revisionskontoret anser att det är viktigt att det finns en tydlig och samlad bild av investeringsverksamheten som underlag vid beslut.

2.2 Intern kontroll

Revisionskontorets samlade bedömning är att den interna kontrollen i kommunkoncernens verksamhet i huvudsak är tillräcklig. Vidare bedömer revisionskontoret att kommunstyrelsen i huvudsak haft tillräcklig uppsikt över den kommunala koncernen.

Även om den interna kontrollen som helhet bedöms vara tillräcklig är intern kontroll ett utvecklingsområde för flera nämnder och bolag. Exempel på områden där granskning visar på behov av utveckling är investeringsredovisning, följsamhet till kommunfullmäktiges regler för ekonomisk förvaltning, avtalsuppföljning och socialtjänstens dokumentation av individärenden.

2.3 Årsredovisning och räkenskaper

Revisionskontoret bedömer att stadens årsredovisning 2025, i allt väsentligt, upprättats i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning samt i huvudsak följer god redovisningssed. Årsredovisningen ger en i huvudsak rättvisande bild av årets resultat och ställning.

3. Ändamålsenlig verksamhet

Revisorerna ska bedöma om verksamheten har utförts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på genomförd granskning, verksamhetens rapportering samt tillsyns- och inspektionsrapporter. I detta avsnitt redovisas revisionskontorets bedömningar avseende:

- Vilka nämnder/bolag som når upp till kommunfullmäktiges mål för verksamheten,
- ändamålsenlighet utifrån kommunala kärnverksamheter (pedagogisk verksamhet och socialtjänst).
- ändamålsenlighet utifrån stadens uppdrag som samhällsutvecklare med fokus på bostäder samt klimat och miljö.

I analyserna har offentlig statistik använts. Senast tillgängliga jämförelsetal är från 2024 för de flesta nyckeltal. Uppgifter har hämtats från Kolada, som är det verktyg som Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA) tagit fram för att underlätta för kommuner/regioner att jämföra sina verksamheter. I texten används begreppet referenskostnad. Referenskostnad är den förväntade kostnaden för olika verksamheter utifrån kommunens struktur och med en genomsnittlig ambitionsnivå.

3.1 Kommunfullmäktiges mål för verksamheten

Kommunfullmäktige har beslutat om tre inriktningsmål.

- Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden.
- Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning.
- Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla.

Nämnder och bolag följer upp kommunfullmäktiges mål och bedömer måluppfyllelse utifrån utfall för indikatorer samt om aktiviteter genomförts i enlighet med plan. Kommunstyrelsen sammanställer materialet i Stockholms stads årsredovisning, vilken överlämnas till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsens bedömning är att samtliga inriktningsmål för 2025 uppnås. Av årsredovisningen framgår att måluppfyllelsen varierar mellan olika verksamhetsområdesmål och indikatorer. De största avvikelserna rör bostäder samt klimat och miljö, men avvikelser finns även för kunskapsresultat i grundskolan, äldreomsorg och mål som rör trygghet.

3.1.1 Revisionskontorets bedömning

Revisionskontoret bedömer att styrelser och nämnder i huvudsak har en styrning och uppföljning som syftar till att uppnå kommunfullmäktiges mål. För några nämnder och bolag bedömer dock revisionskontoret att verksamheten delvis har skötts på ett ändamålsenligt sätt. I bedömningen har såväl måluppfyllelse som resultatet av årets granskning vägts in.

Det gäller:

- Stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör, Järva och Skärholmen som inte når mål som rör socialtjänst/trygghet och/eller förskola.
- Utbildningsnämnden som inte når årsmål för kunskapsresultat i grundskolan samt andel ekologiska livsmedel och klimatpåverkan från skolmåltider.
- Exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden som inte når bostadsmål.
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden och Stockholm Globe Arena Fastigheter AB som inte når miljömål.

För en utförlig beskrivning av revisionskontorets bedömning av respektive nämnd/bolags måluppfyllelse, se årsrapporter på webbplatsen start.stockholm/revision.

3.2 Pedagogisk verksamhet

Avsnittet pedagogisk verksamhet omfattar verksamheterna förskola, grundskola och gymnasieskola.

De elva stadsdelsnämnderna ansvarar för de kommunala förskolorna. Förskolenämnden leder det stadsövergripande kvalitets- och utvecklingsarbetet. Förskolenämnden ansvarar även för tillståndsprövning och tillsyn av de fristående förskolorna samt pedagogisk omsorg.

Utbildningsnämnden är huvudman för de kommunala skolorna. Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) bygger och förvaltar skollokaler.

3.2.1 Förskola

Nio av elva stadsdelsnämnder samt förskolenämnden bedömer att de når upp till kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål för förskolan. I stadens förskoleundersökning redovisas att vårdnadshavarna är nöjda med sitt barns förskola (90 procent 2025, 89 procent 2024). Kommunstyrelsen bedömer dock målet som delvis uppfyllt baserat på utveckling och resultat för indikatorer som kommunfullmäktige beslutat om. Skillnaden mellan utfall och målvärde är liten.

Kommunfullmäktige anger att antal barn per barngrupp ska minska. Dock har antal barn per barngrupp ökat till i genomsnitt 15,6 (15,4 år 2024), vilket är i nivå med riket. Målsättningen är att andelen legitimerade förskollärare ska öka, men utfallet för 2025 är samma som för tidigare år (36,9 procent). I Kolada anges att måttet ”andel heltidstjänster med förskollärlägitimation eller -examen” är cirka tio procentenheter lägre för staden än för riket. Inskrivningsgraden i förskolan är kvar på samma nivå som tidigare år, cirka 95 procent. För några stadsdelsnämnder har dock inskrivningsgraden minskat något.

Revisionskontoret har granskat om stadens förskolor säkerställer att det finns ett förebyggande och åtgärdande arbete mot kränkande behandling och diskriminering. Granskningen visar att det finns rutiner och arbetssätt för att anmäla, utreda och åtgärda kränkande behandling och diskriminering av barn. Förskolepersonalen deltar regelbundet i olika kompetenshöjande insatser inom området. Uppföljningen behöver dock stärkas. Dels avseende att det utsatta barnet vid behov hörs i samband med utredning samt dels att stadsdelsnämnden följer upp förskolornas arbete. En annan granskning har omfattat fysisk barnsäkerhet. Förskolor i kommunal regi samt förskolenämndens tillsyn av de fristående förskolorna har granskats. Granskningen visar att stadsdelsnämnderna har rutiner och handlingsplaner för barnsäkerhetsarbetet. Det finns dock ingen uppföljning av inomhustemperatur, vilket är ett krav i riktlinjen Säker förskola som kommunfullmäktige beslutat om. Vidare visar granskningen att förskolenämndens dokumentation inte till fullo motsvarar lagkrav och rättspraxis. Vad gäller SISAB visar granskningen av inomhusmiljö att bolaget genomför kontroller och har rutiner för att identifiera och hantera eventuella olägenheter.

Förskolenämnden har genomfört flera samverkansuppdrag tillsammans med utbildningsnämnden, socialnämnden och stadsdelsnämnderna för att utveckla och skapa förutsättningar för en likvärdig förskoleverksamhet. Nämnderna har under året upprättat flera riktlinjer och program för att styra verksamheten. Dessa omfattar exempelvis barnhälsa, barnsäkerhet, öppen förskola, riktlinjer för

ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg, skolbibliotek samt lekvärdesriktlinjer för förskolegårdar. Dessa kommer, enligt förskolenämnden, bidra till att förbättra och säkra kvaliteten i förskolan.

Som en följd av att det föds färre barn har antal inskrivna barn i de kommunala förskolorna minskat. Att efterfrågan på barnomsorg minskar påverkar stadsdelsnämndernas ekonomi och lokalbehov. För 2025 redovisar förskoleverksamheten ett underskott med 38 mnkr eller 0,7 procent av driftbudgeten (-7 mnkr 2024). I jämförelse med beräknad referenskostnad, där hänsyn tas till strukturella skillnader i kostnadsläge m.m., bedrivs förskoleverksamheten (kommunal och fristående regi) till en högre kostnad, 3,6 procent över beräknad referenskostnad (2024). Kostnaden per förskolebarn (kommunal regi) är också högre än genomsnittet för riket, 214 000 kr per barn och år, jämfört med 195 000 kr (2024).

3.2.2 Grundskola och gymnasieskola

Kommunfullmäktige har beslutat om ett verksamhetsområdesmål som rör utveckling och lärande i skolan. Kommunstyrelsen bedömer målet som delvis uppfyllt.

Kommunfullmäktiges årsmål för att mäta grundskoleelevers kunskaper uppnås inte helt. I jämförelse med riket ligger dock kunskapsresultaten på en hög nivå. Andel elever i åk 9 med godkända betyg i alla ämnen är exempelvis 78,9 procent (riket 69,7 procent) för elever i kommunala skolor (årsmål 82 procent). Det är fortsatt stor spridning i skolresultat för skolor i olika stadsdelsområden till följd av socioekonomiska förutsättningar. Skillnaden har dock minskat över en 10-årsperiod. Utbildningsnämnden redovisar att åtgärder har vidtagits för att stärka kunskapsresultaten i socioekonomiskt svaga områden. Bland annat har riktade insatser inom matematik och språk genomförts för elever i yngre åldrar.

Kommunfullmäktiges årsmål för kunskapsresultat i gymnasieskolan uppnås. Såväl betygspoäng som andel behöriga elever till högskolestudier är högre än i riket. 85 procent av eleverna som studerar på nationella program slutför sin utbildning inom tre år. De goda studieresultaten förklaras till del av att Stockholms stads gymnasieskolor är attraktiva och att det krävs höga meritpoäng från grundskolan för att bli antagen.

I Stockholms kommunala grund- och gymnasieskolor gick 2025 cirka 96 000 elever, inklusive elever från andra kommuner. Antalet elever i stadens kommunala grundskolor förväntas minska med 5 600 elever fram till 2032. Antalet elever i de kommunala gymnasieskolorna förväntas däremot öka med närmare 1 000 elever. Utbildningsnämnden arbetar tillsammans med SISAB för att anpassa skollokalerna till förändringar i elevantal.

I de anpassade skolformerna (skolor för elever med intellektuell funktionsnedsättning eller hjärnskada) har elevantalet ökat de senaste åren, både inom anpassat gymnasium och anpassad grundskola. I en granskning av anpassad gymnasieskola konstaterar revisionskontoret att det ökade behovet av elevplatser ställer krav på att åtgärder genomförs för att säkerställa individuella lärmiljöer samt trygghet och studiero för eleverna. Granskningen visar att utbildningsnämnden i allt väsentligt bedriver undervisningen på ett sätt som främjar elevernas kunskapsutveckling. Dock behöver undervisningen i högre grad bedrivas av behöriga lärare.

En granskning av om det finns förutsättningar för grundskolerektorer att utöva ett pedagogiskt ledarskap har genomförts. Granskningen visar att rektors mandat är tydligt och att rektorerna har relevant utbildning. Den centrala förvaltningen erbjuder stöd till rektorerna avseende det pedagogiska uppdraget, ekonomi och personalfrågor. Rektorerna efterfrågar dock mer stöd för att hantera fastighets- och lokalfrågor.

Revisionskontorets uppföljning av rekommendationer visar utbildningsnämnden har stärkt styrningen av skolornas hälsofrämjande arbete och rutinerna för hur elever med funktionsnedsättning ska stödjas efter genomförd gymnasieutbildning. Däremot kvarstår arbete avseende avtalsuppföljning, bland annat rörande lokalvård och skolskjuts, för att säkerställa att varor och tjänster levereras i enlighet med avtalade villkor och efterfrågad kvalitet.

Såväl grundskolorna som gymnasieskolorna redovisar ekonomiska överskott för 2025, 209 mnkr respektive 113,7 mnkr före resultatöverföringar (sammantaget en avvikelse från driftbudgeten med 0,8 procent). Överskottet förklaras av att ersättningen per elev har ökat samtidigt som personalkostnaderna minskat, bland annat till följd av att personalkostnadspålägget har sänkts.

Statistik visar att grundskoleverksamheten bedrivs till en högre kostnad än beräknad referenskostnad (2024: 11,4 procent över beräknad referenskostnad) och gymnasieskolan till en lägre kostnad (2023: -10,3 procent). Kostnaden per elev i årskurs 1-9 uppgick 2024 till cirka 162 000 kr att jämföra med rikets 136 000 kr. För

gymnasieskolan uppgick kostnaden per elev till cirka 119 000 kronor, att jämföra med rikets 144 000 kronor.

3.2.3 Revisionskontorets bedömning, pedagogisk verksamhet

Revisionskontoret bedömer, utifrån genomförd granskning, att förskoleverksamheten och gymnasieskolan i huvudsak sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Det pågår ett aktivt stadsövergripande arbete för att utveckla kvaliteten och skapa förutsättningar för likvärdiga förskolor. Stadens enkätundersökning visar att vårdnadshavare är nöjda med sitt barns förskola. Kommunfullmäktiges kunskapsresultat för gymnasieskolorna uppnås. Från ekonomisk synpunkt bedrivs gymnasieskolan effektivt relativt riket i genomsnitt. Förskoleverksamheten är ett politiskt prioriterat område och har därför tilldelats mer resurser än generellt för kommuner. Verksamheten redovisar ändå ett mindre underskott. Det är angeläget att verksamheten säkerställer en effektiv resursanvändning.

För grundskolan bedömer revisionskontoret att verksamheten delvis bedrivits på ett ändamålsenligt sätt. Kommunfullmäktiges kunskapsmål nås inte fullt ut, även om kunskapsresultaten är höga i jämförelse med riket och utifrån Stockholms socioekonomiska struktur. Grundskoleverksamheten bedrivs till en högre kostnad än riket i genomsnitt. Till del förklaras skillnaden av politiska ambitioner. Det är dock angeläget att det strategiska arbetet för att anpassa verksamheten till demografiska förändringar fortsätter att utvecklas.

Revisionskontoret noterar att SISAB rapporterar en generell utveckling med fler vakanta fastigheter och längre vakanstider, vilket utöver ekonomisk påverkan också inverkar på trygghets- och hållbarhetsarbetet. Bolaget har avyttrat flera fastigheter till andra ändamål, bland annat flera tomställda förskolor som kommer att ersättas av LSS-boenden. Utbildningsnämnden och SISAB har tagit fram en samverkansmodell för hantering av vakanta lokaler som bedöms vara fortsatt viktiga för den långsiktiga skolplaneringen. Det vikande elevunderlaget ger utrymme att evakuera förskolor och skolor som är i behov av omfattande renoveringar. Revisionskontoret konstaterar att det är angeläget att kommunstyrelsen säkerställer en gemensam planering som både tillgodoser kommunfullmäktiges ambitioner om goda skolmiljöer och samtidigt värnar om en långsiktigt hållbar ekonomi.

3.3 Socialtjänst

Stadsdelsnämnderna ansvarar för den kommunala hälso- och sjukvården samt för stadens uppgifter inom socialtjänsten (socialtjänstlagen) och lagstiftningen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) inom stadsdelsområdet.

Socialnämnden och äldrenämnden ansvarar bland annat för kommunövergripande frågor som rör verksamhetsområdet. En ny socialtjänstlag trädde i kraft 1 juli 2025. Under året har socialnämnden och äldrenämnden genomfört ett arbete för att anpassa insatser till lagförändringen, där insatser i högre utsträckning kan ges utan att ett biståndsbeslut fattas. Syftet är att nå likvärdighet mellan stadsdelsnämnderna.

Micasa Fastigheter i Stockholm AB ansvarar för att förvalta och skapa fler bostäder för äldre, personer med funktionsnedsättning och andra prioriterade grupper. Stiftelsen SHIS bostäder är stadens bostadssociala resurs.

3.3.1 Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorg omfattar stöd till barn, vuxna och familjer i svåra livssituationer. Individ- och familjeomsorg styrs av flera av kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål. Kommunstyrelsen har bedömt målen som uppfyllda. Det flesta insatser inom området hör samman med målet ”Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst”.

Kommunfullmäktige har beslutat om årsmål för sex indikatorer som har koppling till individ- och familjeomsorg. Av dessa uppnås alla utom en. Indikatoren ”Andel familjehemsplacerade barn som når målen i svenska/svenska som andraspråk, matematik och engelska i grundskolan” uppnås delvis. Utfallet är drygt 68 procent (årsmål 75 procent), vilket är en förbättring jämfört med 2024 då utfallet var 65 procent.

Revisionskontorets granskning av placering av barn och unga i familjehem visar att handläggningen av familjevårdsärenden brister. Den genomsnittliga väntetiden för att placera barn och unga i familjehem överskrider vida de sex månader som socialtjänstlagen anger som tidsgräns. Verifieringen av stadsdelsnämndernas arbete med kontroller av familjehemsföräldrar under pågående placering visar att kontroller inte genomförs på ett systematiskt sätt samt i enlighet med stadsdelsnämndernas egna rutiner. Vidare noteras brister i den sociala dokumentationen.

Revisionskontoret har även granskat hanteringen av skyddade personuppgifter inom verksamheten ekonomiskt bistånd. Granskningen visar att det finns en risk för att skyddade personuppgifter

kan röjas till obehöriga och att hanteringen därmed behöver stärkas. Granskade nämnder saknar en övergripande riskanalys samt styrning i form av anvisningar som omfattar samtliga skyddade personuppgifter som hanteras. Vidare saknas uppföljning av att hanteringen sker på ett enhetligt och säkert sätt.

Socialtjänstinspektörerna har under året genomfört två granskningar. En granskning omfattade stöd till hemlösa och en annan arbetet för att stödja personer i behov av långvarigt ekonomiskt bistånd. Båda granskningarna visar att målgrupperna behöver tätare kontakt med socialtjänsten och mera stöd.

I socialtjänstrapporten från maj 2025 (avseende verksamhetsår 2024), redovisas att anmälningar om oro för barn och unga fortsätter att öka. Under 2024 skedde en ökning med drygt sju procent. Socialtjänstens utredningstider är också fortsatt långa. Exempelvis har drygt en tredjedel av utredningarna 2024 inte slutförts inom den lagstadgade gränsen om fyra månader.

Antalet beviljade insatser med behovsprövning inom området skadligt bruk och beroende har minskat något. Samtidigt har det skett en viss ökning i antalet personer som har beviljats en behovsprövad insats. Antalet placeringar inom stödboende är i nivå med föregående år. Revisionskontorets granskning av hur insatsen stödboende följs upp visar att uppföljning sker i enlighet med kommunfullmäktiges riktlinjer, men att genomförandeplaner ibland saknas.

SHIS bostäder har tillsammans med socialnämnden startat ett pilotprojekt avseende personer med pågående substansmissbruk. Projektet har omfattat 15 personer och har hittills redovisat goda resultat. Projektet pågår till och med 30 april 2026. Stiftelsen ser en ökad efterfrågan från stadsdelsnämnderna på bostäder för vuxna inom den bostadssociala sektorn. Däremot har behovet av bostäder för nyanlända minskat. SHIS bostäder och socialnämnden samarbetar för att balansera bostadsbeståndet.

Av de rekommendationer som lämnats tidigare år, och som har följts upp under året, kvarstår bland annat rekommendationer avseende individuppföljning och genomförandeplaner.

Av den ekonomiska redovisningen framgår att individ- och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri redovisar ett överskott på 89,8 mnkr (2024: -24,9 mnkr) eller 2,8 procent av driftbudgeten. En majoritet av stadsdelsnämnderna redovisar överskott. Överskottet förklaras främst av att statsbidrag för familjer från Ukraina redovisas som intäkt medan vissa kostnader som berör målgruppen redovisas inom andra verksamhetsområden.

I jämförelse med riket är kostnaden för individ- och familjeomsorg något lägre per invånare och år (2024: 5 308 kr, riket 5 951 kr). För ekonomiskt bistånd redovisas ett underskott om -2,0 mnkr (2024 - 5,0 mnkr) eller 0,2 procent av driftbudget. Kostnaden för ekonomiskt bistånd per invånare är nivå med riket (2024: 1 438 kr, riket 1 455 kr). RKA har tagit fram ett effektivitetsindex för ekonomiskt bistånd. Indexet visar ett lågt resultat för staden. I indexet tas hänsyn till långvarigt behov av ekonomiskt bistånd och hur många vuxna som återaktualiseras för bistånd ett år efter avslutat försörjningsstöd.

3.3.2 Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Stockholms stad ger årligen insatser enligt lag om stöd och service till personer med funktionsnedsättning (LSS) och socialtjänstlag (SoL). De vanligaste insatserna är daglig verksamhet, bostad med särskild service för vuxna, boendestöd och hemtjänst.

Verksamhetsområdesmålet ”Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst” omfattar även stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Måluppfyllelse mäts genom en årlig brukarundersökning som Sveriges kommuner och regioner (SKR) genomför.

Revisionskontoret har granskat hur stadsdelsnämnderna följer upp arbetsmarknadsinsatsen IWork. IWork är en insats som riktar sig till unga vuxna med funktionsnedsättning som behöver stöd för att komma i arbete eller studier. Cirka 400 personer fick insatsen under 2025. Granskningen visar att uppföljning sker minst en gång under pågående beslut eller vid förändringar i beslut, vilket är i linje med kommunfullmäktiges riktlinje.

Funktionshindersinspektörerna har under året granskat barns delaktighet i handläggningen av insatser enligt LSS samt socialpsykiatri avseende sysselsättning och öppna verksamheter. Granskningarna visar att beställare och utförare till stor del följer stadens riktlinjer, anvisningar och avtal samtidigt som ett fortsatt utvecklingsarbete behövs för att säkerställa att handläggning och genomförande av insatser sker på ett rättssäkert och likställt sätt. Bland annat behöver brukare involveras mer i planeringen av hur beviljade insatser ska genomföras. Fortsatt arbete behövs också för att barnrättsperspektivet än mer ska genomsyra handläggningen, både i ärenden där insatsen avser barnet direkt och i ärenden där ett barn som anhörig påverkas av den enskildes situation.

Årets uppföljning av rekommendationer visar att individuppföljning, genomförandeplaner, rutiner kopplat till delegering av läkemedelshantering samt stöd till unga personer med funktionsnedsättning att komma i arbete återstår att åtgärda.

Verksamhetsområdet redovisar sammantaget ett överskott på 31,4 mnkr eller 0,6 procent av nettobudgeten (2024 2,4 mnkr). Ungefär hälften av stadsdelsnämnderna redovisar överskott och hälften underskott. Enligt uppgift har fler boendeplaceringar genomförts till verksamheter i egen regi. I jämförelse med riket är kostnaden för LSS-boende hög (2024: 1 585 000 kr per brukare och år, riket 1 411 000 kr.) Det samma gäller för daglig verksamhet (2024: 392 000 kr/brukare och år, riket 263 000kr).

3.3.3 Äldreomsorg

Måluppfyllelse för verksamhetsområdesmålet ”Stockholm ska vara en bra stad att åldras i – med god omsorg och stor trygghet” mäts genom ett antal indikatorer där alla utom en är resultatet från en brukarundersökning. ”Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet” når upp till målvärdet medan övriga indikatorer om brukarnas nöjdhet uppnås delvis. I likhet med tidigare år uppnås inte indikatorn ”Antal personer en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod”. Resultatet har försämrats över tid. Kommunstyrelsen bedömer målet som uppfyllt. I revisionskontorets granskning konstateras att 8 av 11 stadsdelsnämnder inte når upp till årsmål för indikatorer.

Revisionskontoret har under 2025 genomfört flera granskningar inom äldreomsorgen. Vård- och omsorg i särskilt boende i kommunal regi har granskats avseende vård- och omsorg vid demenssjukdom, förebyggande arbete för att minska risken för fallskador och aktiviteter för att brukare ska uppleva en meningsfull tillvaro. Granskningarna visar på några avvikelser. Bland annat behöver samverkan med Region Stockholm gällande samordnad individuell planering (SIP) vid demenssjukdom stärkas. Det systematiska arbetet för att förebygga fallolyckor är av varierande kvalitet. Det finns brister i uppföljning av om åtgärder har genomförts för att minska risken för fallskador. Vad gäller arbetet med meningsfull tillvaro så finns dokumenterade rutiner. Boendena planerar för individuella och gemensamma aktiviteter. Dock genomförs inte alltid aktiviteterna. Uppföljning av meningsfull tillvaro görs i liten utsträckning. Även äldreinspektörerna har uppmärksammat vissa utvecklingsområden avseende meningsfull tillvaro. Bland annat framkommer att vård- och omsorgsboenden behöver säkerställa att brukare dagligen erbjuds social stimulans, aktiviteter och utevistelse. I granskningen av inomhusmiljö i Micasas fastigheter konstateras att bolaget vid värmebölja har svårt

att säkerställa att inomhustemperaturerna hålls inom Folkhälso-myndighetens riktvärden för känsliga grupper.

En granskning av fast omsorgskontakt i hemtjänst har genomförts. Enligt socialtjänstlagen ska alla brukare ha tillgång till en fast omsorgskontakt. Kontaktpersonen ska vara undersköterska. Granskningen visar att brukare i de allra flesta fall har en fast omsorgskontakt, men att personen i fråga inte alltid är undersköterska. Äldreinspektörerna har genomfört flera kvalitetsobservationer som visar att de flesta brukare är nöjda med sin hemtjänst. Brukarna upplever att personalen är lyhörda och bemöter de äldre utifrån deras individuella förutsättningar och behov. Generellt visade kvalitetsobservationerna att personal tog hänsyn till anhöriga. Verksamheterna saknade dock ett strukturerat arbetssätt för hur anhörigperspektivet ska tillämpas. Andra utvecklingsområden som påvisades är bland annat följsamhet till basala hygienrutiner och måltidshantering. Det varierade också mellan stadsdelsnämnderna hur mycket tid beställarenheterna beviljade för respektive insats. Årets uppföljning av rekommendationer visar att åtgärder återstår att genomföra avseende genomförandeplaner.

Äldrenämnden hanterar föreningsbidrag till ideella organisationer som bedriver stadsövergripande aktiviteter för äldre i Stockholm. En granskning av nämndens uppföljning av bidragen har genomförts. Granskningen visar att kontroller och uppföljning behöver bli mer omfattande för att säkerställa att stadens medel endast betalas ut till seriösa föreningar.

Verksamhetsområdet äldreomsorg redovisar ett överskott på 303,1 mnkr eller 3,2 procent av nettobudgeten (2024: 154,4 mnkr). Två nämnder redovisar underskott och två nämnder större överskott. Nettokostnadsavvikelsen är -13,5 procent, vilket betyder att stadens äldreomsorg bedrivs till en lägre kostnad än beräknad referenskostnad. Kostnaden för äldreomsorg (kr/invånare 80+) är i nivå med riket (2024: 256 755 kr, riket 256 435 kr).

3.3.4 Revisionskontorets bedömning, socialtjänst

Revisionskontoret bedömer att verksamhetsområdet socialtjänst delvis bedrivs på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Revisionskontorets granskning visar att flera av stadsdelsnämnderna har svårt att svara upp mot krav i lagstiftning samt kommunfullmäktiges ambitioner inom området.

Brister finns, framförallt inom individ- och familjeomsorg, där bland annat handläggningstider är allt för långa. Inom äldreomsorgen uppnås endast målvärdet för en av de indikatorer som finns för att mäta måluppfyllelse. I likhet med tidigare år anser revisionskontoret att kommunstyrelsen behöver se över nyckeltal för att mäta kvalitet som ett komplement till brukarundersökningar och kvalitetsobservationer.

Socialtjänsten har bedrivits inom den budget som kommunfullmäktige tilldelat verksamhetsområdet.

3.4 Samhälle

Kommunfullmäktige har flera mål och indikatorer som visar ambitionsnivån för det samhällsutvecklande arbetet såsom mål för bostäder, klimat- och miljöarbetet samt trygghet och beredskap.

3.4.1 Styrning för bostadsförsörjning

Enligt bostadsförsörjningslagen ska kommuner planera för att alla invånare ska kunna leva i goda bostäder. Kommuner ska även skapa förutsättningar för olika byggaktörer att bygga bostäder.

Översiktsplanen anger den långsiktiga inriktningen för hur stadens mark ska användas och var olika typer av utveckling bör ske. Handlingsplanen för bostadsförsörjning konkretiserar detta genom åtgärder och insatser som visar vad som ska göras och hur arbetet ska genomföras. Riktlinjerna för markanvisning reglerar hur stadens mark ska fördelas och används som ett styrmedel för att säkerställa att marken bidrar till stadens mål.

Ett arbete har inletts med att revidera Stockholms översiktsplan och planeras beslutas under 2028.

I december 2025 beslutade kommunfullmäktige om ny handlingsplan för bostadsförsörjning, vilken ersätter den tidigare riktlinjen för bostadsförsörjning. Handlingsplanen riktar sig både till berörda förvaltningar och bolag inom staden och till externa aktörer.

I början av 2025 trädde den nya riktlinjen för markanvisning i kraft. Ett mål med den nya riktlinjen var att transparensen i markanvisningsprocessen ska öka, bland annat genom att markanvisningar i högre utsträckning prövas i ett jämförelseförfarande med tydliga kriterier och urvalsgrunder. Vidare ska markanvisning i större utsträckning ske i ett senare skede av detaljplaneprocessen, detta för att förutsättningar för krav kopplade till markanvisningen ska bli tydligare. Årets granskning visar att riktlinjerna har implementerats, men att det ännu är för tidigt att se om åtgärderna haft avsedd effekt.

3.4.2 Bostadsplanering- och produktion

Kommunfullmäktige har beslutat om ett övergripande bostadsmål om att bygga 140 000 bostäder till 2035. Bostadsbyggandet utmanas fortsatt av höga produktionskostnader, vilket gör att det är svårt att få ekonomisk lönsamhet i projekt för såväl exploateringsnämnden och de kommunala bostadsbolagen som för externa byggaktörer.

För 2025, i likhet med tidigare år, är avvikelserna stora för de årsmål för indikatorer som kommunfullmäktiges beslutat om för att mäta måluppfyllelse. Kommunstyrelsen bedömer bostadsmålet som delvis uppfyllt.

KF-indikator	Årsmål 2025	Utfall 2025	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022
Antal bostäder i genomförandebeslut	6 000	2 268	e.t	e.t	e.t
Antal markanvisade bostäder till stadens allmännyttiga bostadsbolag	2 000	772	1 841	1 000	e.t
Antal påbörjade bostäder	6 000	3 494	2 582	2 893	4 833
Antal seniorbostäder i hyresrätt i inriktningsbeslut	100	113	e.t	e.t	e.t
Antal bostäder i godkända/antagna detaljplaner	6 000	2 174	3 970	5 314	3 513

Under året har exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden arbetat med att utveckla styrning och uppföljning av framdrift i bostadsprojekten. Arbetet har bland annat handlat om att utveckla portföljstyrningen genom tydligare prioriteringar, ökat fokus på genomförbarhet och förbättrade styrprocesser. Effekten av detta har blivit att flera projekt har senarelagts eller avslutats på grund av svag lönsamhet, låg efterfrågan eller höga risknivåer. Genom portföljstyrning uppges att resurser kan omfördelas till projekt med bättre förutsättningar. Sammanlagt har 35 projekt pausats, motsvarande cirka 22 800 bostäder.

Ytterligare åtgärder som genomförs för att stimulera bostadsbyggandet är bland annat att ge externa byggaktörer möjlighet att omvandla planerade bostadsrätter till hyresrätter, där efterfrågan på bostadsrätter har minskat. Vidare erbjuds även successiva tillträden och det förs en aktiv dialog med byggaktörerna.

Kommunfullmäktiges planeringsstrategi från 2024 och budgetdirektiv för 2025 betonar vikten av samverkan mellan nämnder och kommunala bolag, särskilt för att ge de allmännyttiga bostadsbolagen förutsättningar att ta ett större ansvar och möjliggöra fler byggestarter. Bostadsbolagen har ett gemensamt ägardirektiv om att bygga minst 3 500 bostäder under mandatperioden. Hittills har bolagen sammanlagt påbörjat byggandet av 724 bostäder. Totalt planeras att påbörja byggnation av 247 bostäder under 2026. Revisionskontoret konstaterar att målsättningen om 3 500 bostäder inte kommer att uppnås.

När det gäller samverkan mellan berörda nämnder och de allmännyttiga bostadsbolagen visar revisionskontorets granskning av samverkan för ett ökat bostadsbyggande att denna i huvudsak fungerar väl. Det finns etablerade samverkansforum på flera organisatoriska nivåer. Vidare framgår att det finns ett strukturerat arbete med analyser av marknadsförutsättningar, efterfrågan, bostadspotential och planberedskap, i enlighet med uppdrag i kommunfullmäktiges budget. Dessa analyser utgör ett viktigt underlag i arbetet med att identifiera bostadsprojekt som är genomförbara, ekonomiskt hållbara och strategiskt betydelsefulla ur ett samhällsperspektiv. Vidare visade granskningen att det finns flera utmaningar kopplade till utvecklingen i fokusområdena. Bland annat framkommer att både interna och externa aktörer upplever svårigheter med att uppnå ekonomisk lönsamhet i projekten.

När det gäller bostäder med särskild service visar underlagen att kommunen och de kommunala bolagen står inför betydande utmaningar i att möta det långsiktiga behovet. Behovsbilden är tydligt beskriven, men faktorer som pausade projekt, lång tid från markanvisning till inflyttning och begränsad tillgång till mark påverkar förutsättningarna. Dessa omständigheter innebär att skillnaden mellan behov och faktisk utbyggnad riskerar att bestå, vilket kräver fortsatt samordning och tydligare åtgärder för att säkerställa att planerade boenden kan genomföras.

3.4.3 Klimat och miljö

Kommunfullmäktige har beslutat om inriktningsmålet ”Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning” med fyra verksamhetsområdesmål.

Kommunstyrelsen bedömer att inriktningsmålet i sin helhet uppnås, trots att målvärdet för 14 av de 18 indikatorer som kommunstyrelsen redovisar utfall för inte uppnås. Följande indikatorer når inte sitt årsmål:

- Andel matavfall till biologisk behandling.
- Elproduktion baserad på solenergi.
- Inköpta förbrukningsartiklar i plast i stadens verksamheter.
- Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel.
- Utsläpp koldioxid per invånare.
- Andel av stadens yta som omfattas av åtgärdsplaner för skyfall.
- Andel enskilda exploateringsprojekt som tar ekologiska värden och funktioner i anspråk där ekologiska kompensationsåtgärder genomförs.
- Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel.
- Andel lediga avgiftsbelagda parkeringsplatser i innerstaden, dagtid.
- Minskade utsläpp från transporter.
- Minskat biltrafikarbete, jämfört med 2017.
- Antal förekomster i stadens kemikaliehanteringssystem av utpekade produkter med utfasningsämnen.
- Andel upphandlingar med kemikaliekrav.
- Antal dygn över miljö kvalitetsmålet för dygnsmedelvärdet för PM10.

Staden har dock inte full rådighet över utvecklingen för alla indikatorer. För andra, där rådighet finns, finns andra utmaningar. Servicenämnden, som ansvarar för upphandling av livsmedel, redogör t.ex. i sin verksamhetsberättelse för att det är svårt för stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden att nå målet om ekologiska livsmedel och måltider. Detta trots att det befintliga avtalet innebär god tillgång till ekologiska produkter. Servicenämnden har identifierat behov av mer stöd och vägledning till köken för omställningen, vilket mynnat ut i ett nytt uppdrag från kommunfullmäktige till nämnden under kommande år. Samtidigt finns uppgifter om att ekologiska varor varit slut hos leverantören och att prisskillnaden mellan ekologiska och konventionella produktgrupper inom avtalet är allt för stor.

Cirkulär hantering av material och avfall från rivning och byggnation har granskats. Granskningen omfattade exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden samt Stockholm Vatten och Avfall AB (SVOA) och AB Stockholmshem. Bedömningen är att nämnderna och bolagen i huvudsak säkerställer en cirkulär hantering av material och avfall från rivning och byggnation i enlighet med lagstiftningens krav. Kommunfullmäktiges mål om cirkularitet uppnås dock inte.

Kommunstyrelsen beskriver i sin verksamhetsberättelse att implementeringen av klimathandlingsplan 2030 har fortsatt. För att utveckla arbetssätt inom verksamheterna i syfte att minska hushållens konsumtionsbaserade utsläpp, samverkar staden med KTH, Karolinska institutet och Stockholms universitet.

3.4.4 Trygghet

Årets undersökning visar att 82 procent av de invånare som svarat på enkäten uppgett att det är tryggt att vistas i det stadsdelsområde där de bor. Därmed uppnås kommunfullmäktiges målsättning. Variationen mellan olika stadsdelsnämndsområden är dock fortsatt stor, från 52 procent (Skärholmen) till 94 procent (Norra innerstaden). Resultatet är en förbättring jämfört med utfall för 2024.

Kommunstyrelsen redogör för att det finns ett samarbete mellan länets kommuner, Länsstyrelsen i Stockholm, Polismyndigheten, Region Stockholm och Tullverket för att minska antal öppna drogsener i länet. Under året har antal öppna drogsener, enligt uppgift, minskat från 26 till 21.

En granskning har genomförts som omfattar kulturnämnden samt stadsdelsnämnderna Järva, Södermalm och Hässelby-Vällingbys arbete för att fritidsgårdar ska vara trygga miljöer för barn och unga att visas i. Granskningen visar att nämnderna i huvudsak har ett ändamålsenligt arbete, även om några utvecklingsområden finns. Bland annat behöver stadsdelsnämnderna säkerställa att utdrag ur belastningsregister kontrolleras och dokumenteras vid rekrytering av personal till fritidsgårdar.

Bostadsbolagen rapporterar att de under året genomfört flera åtgärder för att öka tryggheten för hyresgästerna. Åtgärder i fastigheter kan exempelvis bestå av ett stärkt skalskydd och förbättrad belysning. Det genomförs också utbildning för medarbetare i att upptäcka våld i nära relationer hos hyresgäster. Bolagen samverkar också med andra aktörer för att öka tryggheten i närområdet. Ett exempel är ett samarbete som kallas för ”Trygga trappan” där bolagen och polisen gemensamt verkar för att öka tryggheten i trapphus och andra allmänna ytor. Bostadsbolagen mäter genom enkäter hyresgästernas upplevda trygghet, vilket är en utgångspunkt

för vilka insatser som behöver göras. AB Stockholmshems utfall för 2025 är 84,5 procent, AB Familjebostäder 82 procent och AB Svenska Bostäder 81,3 procent.

SISAB rapporterar att det ekonomiska utfallet för skadegörelse på stadens skolfastigheter fortsätter att minska och har halverats sedan 2022. Bolaget har både arbetat med ett allmänt förebyggande trygghetsarbete och med riktade insatser vid skolor med höga eller ökande skadekostnader. Bolaget har under 2025 särskilt arbetat med att öka tryggheten i och runt tomställda lokaler.

3.4.5 Beredskap

Kommunernas beredskapsarbete regleras genom en rad olika lagar, förordningar och föreskrifter. Under de kommande åren väntas också ny lagstiftning träda ikraft som medför väsentligt utökade uppgifter för kommunerna, bland annat inom försörjningsberedskap och befolkningsskydd. Kommunstyrelsen beskriver i sin verksamhetsberättelse att uppbyggnaden av en robust civil beredskap är långsiktig och kräver omfattande investeringar, vilket även medför ökade driftkostnader. Hur stor del av investeringarna som kommer att finansieras med statliga medel är oklart.

Kommunfullmäktige beslutade 2024 om ett säkerhetsprogram med övergripande mål för säkerhetsarbetet. Ett antal anvisningar har tillkommit under 2024-2025 som fördjupar och konkretiserar delar av beredskaps- och säkerhetsarbetet. Ägardirektiv och bolagsordningar har setts över för att tydliggöra bolagens roll i förhållande till stadens åtaganden i det civila försvaret. Under 2026 kommer bland annat plan för krigsledning och krigsorganisation att revideras. Alla verksamheter ska också genomföra en risk- och sårbarhetsanalys.

Inom ramen för den grundläggande granskningen har revisionskontoret följt upp att bostads- och fastighetsbolagen tar ansvar för sitt bestånd av skyddsrum. Det pågår ett arbete med att inventera och rusta upp skyddsrummen där bolagen har kommit olika långt. I bostadsområden är åtgärderna i regel enkla, men det stora antalet skyddsrum leder till en betydande ekonomisk påverkan för bostadsbolagen. För specialskyddsrummen är åtgärderna i vissa fall tekniskt komplicerade och kan innebära att befintlig verksamhet behöver evakueras. Revisionskontoret konstaterar att det saknas en tydlig plan för hur driftsorganisationen ska se ut i händelse av höjd beredskap.

3.4.6 Revisionskontorets bedömning, samhälle

Revisionskontoret bedömer att det samhällsutvecklande arbetet delvis har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt. Detta eftersom det finns stora avvikelser från kommunfullmäktiges målsättning avseende bostäder samt området klimat och miljö. Arbetet för att möta upp nya krav gällande säkerhet och beredskap har påbörjats. Medborgarundersökningen visar att invånarna i större utsträckning än förra året anser att det är tryggt i den stadsdel där de bor. Däremot är variationen mellan stadsdelsnämndsområdena fortfarande stor.

4. Ekonomi

Kommunallagen föreskriver att kommuner ska ha god ekonomisk hushållning. God ekonomisk hushållning ska säkerställa en ändamålsenlig verksamhet och en effektiv hushållning av kommunens skattemedel. Styrningen ska leda till att värdet på kommunens tillgångar och eget kapital bibehålls så att inte kommande generationer belastas av de beslut som fattas idag. I begreppet ingår att säkerställa ekonomisk stabilitet på såväl kort som lång sikt.

Revisorerna ska uttala sig om huruvida resultatet i den årsredovisning som kommunstyrelsen överlämnar till kommunfullmäktige är förenligt med de mål som kommunfullmäktige beslutat om för att uppnå god ekonomisk hushållning.

Stockholms stad har inte ett specifikt dokument som kallas God ekonomisk hushållning. Regler för ekonomisk förvaltning, investeringspolicy och de mål som kommunfullmäktige beslutar om utgör tillsammans stadens styrning för att uppnå god ekonomisk hushållning.

I avsnitten som följer redogörs för utfallet för de finansiella målen, det ekonomiska resultatet i jämförelse med föregående år och budget samt för investeringar, kassaflöde och låneskuldens utveckling.

4.1 Finansiella mål

Kommunfullmäktige har fastställt fem finansiella mål. Samtliga mål utom ett uppnås. Nämndernas prognossäkerhet avviker 1,7 procent från justerad budget, vilket är en större avvikelse än tidigare år. Avvikelsen förklaras främst av att statsbidrag från Migrationsverket och Skolverket erhållits sent under året.

Finansiella mål	Bedömning 2025	Utfall 2025	Utfall 2024	Utfall 2023
Stadens ekonomiska resultat enligt balanskravet ska uppgå till 0,1 mnkr	Uppnås	1 652 mnkr	1 968 mnkr	3 184 mnkr
Nettokostnader i förhållande till skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag ska inte överstiga 100 %	Uppnås	98,5 %	99,1 %	90,3 %
Soliditeten ska inte understiga 34 % inkl. pensionsåtaganden för staden eller den kommunala koncernen	Uppnås	35 % 46 %	34 % 46 %	35 % 48 %
Budgetföljsamheten ska vara 100 %	Uppnås	98,5 %	99,1 %	99,3 %
Prognossäkerheten i tertialrapport 2, jämfört med utfallet, högst +/- 1 %	Uppnås ej	1,7 %	0,6 %	0,5 %

Revisionskontoret bedömer att samtliga nämnder bedrivit verksamheten från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

För de kommunala bolagen finns avvikande bedömningar för tre bolag. Mässfastigheter i Stockholm AB/Stockholmsmässan AB, Stockholm Globe Arena Fastigheter AB och Stockholms Hamn AB når inte upp till kommunfullmäktiges resultatkrav. För ytterligare information se rapporter på webbplatsen start.stockholm/revision.

4.2 Årets resultat

Den kommunala koncernens resultat 2025 uppgår till 4 367 mnkr (2 482 mnkr).

Nedan redovisas resultatet för året i jämförelse med 2024 och budget för staden respektive bolagskoncernen.

4.2.1 Staden

I tabellen nedan redovisas stadens utfall 2025 i jämförelse med föregående år.

Resultaträkning (mnkr)	Utfall 2025	Utfall 2024	Förändring
Verksamhetens intäkter	15 807	15 708	99
varav jämförelsestörande intäkter	1 410	1 781	-372
Verksamhetens kostnader, inkl. reservering central medelreserv	69 454	68 191	1263
varav jämförelsestörande kostnader	353	11	342
Avskrivningar	3 119	2 800	319
Verksamhetens nettokostnader	56 767	55 283	1 483
Skatteintäkter m.m.	60 219	57 637	2 582
Verksamhetens resultat	3 453	2 354	1 099
Finansnetto	232	543	-311
Årets resultat	3 685	2 897	788

Årets resultat uppgår till 3 685 mnkr (2024, 2 897 mnkr).

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning har sammanlagt ökat med 4,5 procent i jämförelse med föregående år och uppgår till 60 220 mnkr (57 638 mnkr). Förändringen förklaras främst av att skatteunderlaget stärkts och att skattesatsen höjts med 24 öre. Verksamhetens nettokostnader uppgick till 56 767 mnkr (55 283 mnkr), vilket är en ökning med 2,7 procent. Att kostnadsutvecklingen är relativt måttlig förklaras bland annat av att inflationen varit lägre under 2025 än 2024. Resultatet från den finansiella verksamheten uppgår till 232 mnkr och inkluderar stadens räntenetto och övriga finansiella intäkter och kostnader. Pensionsskulden värdesäkras genom index och påverkar därför driftskostnaderna.

Kommunfullmäktige budgeterar årligen för en ekonomi i balans men utan överskott (0,1 mnkr i resultat). Budgetavvikelser uppstår därför alltid och ska bland annat användas för att finansiera investeringar. Avvikelser från budgeterat resultat förklaras bland annat av att:

- Realisationsvinster från försäljningar och intäkter från exploateringar inte budgeteras. Av årets resultat är 950 mnkr (1 369 mnkr 2024) intäkter från försäljningar och exploateringar.
- Nämnderna redovisar ett överskott om 887 mnkr, jämfört med budget (504 mnkr 2024). Facknämndernas överskott är 518 mnkr (339). Alla facknämnder redovisar överskott, förutom idrottsnämnden och valnämnden vilka redovisar mindre negativa avvikelser. Samtliga stadsdelsnämnderna redovisar överskott på sammantaget 369 mnkr (165 mnkr).
- Övriga poster. Cirka 1 800 mnkr förklaras bland annat av lägre uppräkningskostnader av pensionsskuld (517 mnkr) samt att medel för oförutsedda händelser och stöd till verksamheten inte förbrukats fullt ut (1 062 mnkr).

Årets resultat har inte belastats av de utbetalningar som avser medfinansiering av infrastruktur enligt Stockholms- och Sverigeöverenskommelserna. Utbetalningarna tas mot tidigare avsättningar. Under året har drygt 1,2 mdkr utbetalats. Utbetalningar för bussterminalen vid Slussen uppgick till cirka 0,3 mdkr. Prognosen för kvarstående utbetalningar för stadens samlade åtagande efter år 2026 uppgår till cirka 7 mdkr.

4.2.2 Bolagskoncernen

Bolagskoncernens resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till 863 mnkr, vilket är 473 mnkr högre än kommunfullmäktiges resultatkrav. Resultatet efter skatt är 539 mnkr (94 mnkr 2024). Bolagskoncernen lämnar ingen aktieutdelning enligt beslut i kommunfullmäktige. Ursprungligen var 340 mnkr budgeterat i utdelning till staden.

Finansnettot avviker med 167 mnkr (7 procent) mot budget, vilket förklaras av lägre räntekostnader än budgeterat. Skillnaden förklaras av att den genomsnittliga låneräntan varit lägre under året samt av att investeringar inte har genomförts enligt plan. Genomförandegraden är cirka 82 procent.

Moderbolaget redovisar ett utfall om 314 mnkr, jämfört med kommunfullmäktiges resultatkrav om 60 mnkr. Avvikelsen förklaras bland annat av att bolagets finansnetto är 186 mnkr högre än budget till följd av en utdelning från Stockholm Exergi AB på 179 mnkr, vilken inte var budgeterad.

Flera dotterbolag redovisar starkare resultat än kommunfullmäktiges resultatkrav. De största positiva avvikelserna redovisar:

- Stockholms Vatten och Avfall AB, 444 mnkr jämfört med 68 mnkr. Bolagets höjda taxor har bidragit till att stärka resultatet. Kostnader för entreprenader, personal och räntor är också lägre än budgeterat.
- AB Svenska Bostäder, 263 mnkr jämfört med 90 mnkr. Kostnaderna för fastighetsskötsel, administration samt räntor och avskrivningar har varit lägre än budgeterat.
- AB Stockholmshem, 424 mnkr jämfört med 255 mnkr. En tidigare nedskrivning har återförts och därmed stärkt resultatet (100 mnkr).
- Stockholms Stads Parkering AB, 182 mnkr jämfört med 80 mnkr. Intäkterna har ökat till följd av hyreshöjningar och högre intäkter från besöksparkering samt lägre kostnader för snöröjning, underhåll m.m.

Följande dotterbolag redovisar resultat som är lägre än kommunfullmäktiges resultatkrav. De största negativa avvikelserna redovisar:

- Stockholms hamn AB, -494 mnkr jämfört med -123 mnkr. Avvikelsen förklaras av en nedskrivning av värdet på Norviks Hamn (-440 mnkr).
- Mässfastigheter i Stockholm AB/Stockholmsmässan AB, -168 mnkr jämfört med 100 mnkr. Avvikelsen förklaras av lägre intäkter än budget och att bolagets kostnader inte sänkts i tillräcklig omfattning för att möta de lägre intäkterna.
- Stockholm Globe Arena Fastigheter AB, -169 mnkr jämfört med -162 mnkr. Avvikelsen motsvarar 6 procent av bolagets omslutning och förklaras bland annat av högre räntekostnader.

4.3 Investeringar

Den kommunala koncernens bruttoinvesteringar uppgår till 19 391 mnr (21 151 mnr), medan nettoinvesteringarna uppgår till 18 197 mnr (19 985 mnr). För den kommunala koncernen uppgick egenfinansieringsgraden till 70 procent (59 procent).

4.3.1 Staden

Stadens bruttoinvesteringar uppgår till 8 008 mnr (8 809 mnr). Netto uppgår investeringarna till 6 814 mnr (7 643 mnr), vilket är 445 mnr lägre än budget. Stadens egenfinansieringsgrad avseende investeringar uppgick till 94 procent (92 procent).

Årets genomförandegrad uppgick till 94 procent (92 procent). Genomförandegrad mäter hur mycket av årets investeringsram som förbrukats under året, men har ingen koppling till projektens framdrift.

Störst avvikelse från investeringsram, liksom tidigare år, redovisar fastighetsnämnden om 335 mnr (627 mnr). Nämnden redovisar att avvikelser främst beror på förseningar avseende större idrottsinvesteringar. Bland annat gällande Brännkyrkahallen, Älvsjöbadet samt Vällingby sim- och idrottshall.

Stadens största (över 1 mnr) pågående genomförandeprojekt anges i tabellen nedan. Exploateringsnämnden ansvarar för samtliga projekt.

Projekt (mnr)	Beräknad totalutgift	Upparbetat tom 251231	Prognos- avvikelse mot beslut
Hagastaden	10 355	7 083	28
Slussen	20 860	11 147	-114
Hornsbergskvarteren	1 302	814	112
Stadshagen	1 010	488	-365
Kolkajen-Ropsten	1 033	183	-1,5
Gasverket	1 404	716	-62,8
Gasklocka 2	1 008	693	46
Bromstensstaden etapp 1 och 2	1 375	724	-65
Slakthusområdet etapp 1	1 020	465	-10
Årstafältet, etapp 1	2 336	1 253	-225
Årstafältet, etapp 2 och 3	2 161	1 140	-120

4.3.2 Bolagskoncernen

Bolagskoncernen genomförde 2025 investeringar för 11 480 mnkr (12 802 mnkr). Den totala investeringsramen uppgick till 13 998 mnkr. Årets egenfinansieringsgrad uppgick till cirka 60 procent (genomförandegrad cirka 82 procent).

Bostadsbolagen står tillsammans för en budgetavvikelse på 1 612 mnkr eller 64 procent från årets investeringsram. Avvikelsen förklaras av att planerade investeringsprojekt inte kommit igång till följd av bristande lönsamhet i projekten.

Bolagskoncernens största (över 1 mdkr) pågående genomförandeprojekt anges i tabellen nedan (mnkr).

Projekt	Total utgift	Upparbetat tom 251231	Prognosavvikelse mot beslut
Stockholms framtida avloppsrening (SFA) (Stockholm vatten och avlopp AB)	19 500	13 614	6 mnkr högre än budget
Mässtunneln (Stockholm vatten och avlopp AB)	1 061	401	1 mnkr högre än budget
Årstafältet etapp 1 (Stockholm vatten och avlopp AB)	1 136	976	46 mnkr lägre än budget
Grovrening Sickla del 2 installationer (Stockholm vatten och avlopp AB)	1 379	538	95 mnkr lägre än budget
Plankan (AB Svenska bostäder)	1 097	1 089	8 mnkr lägre än budget
Persikan (AB Stockholmshem)	1 010	875	20 mnkr lägre än budget

4.4 Lån

Den kommunala koncernens externa låneskuld, som till största delen avser bolagens investeringar, uppgår brutto till 84 756 mnkr (83 468 mnkr). Det är en ökning med 1 287 mnkr från föregående år. Netto uppgår låneskulden till 81 598 mnkr (77 873 mnkr), vilket är en ökning med 3 785 mnkr. Den samlade låneskulden ligger inom finanspolicyns ram som uppgår till 110 000 mnkr. Låneramen har utökad med 50 000 mnkr sedan 2019.

Staden tar upp lån både till fast och rörlig ränta på inhemsk och internationell lånemarknad. Ränte- och valutarisk säkras genom handel med derivat. Den genomsnittliga räntebindingstiden för den externa skuldportföljen uppgick på balansdagen till 2,0 år (2,1 år). Enligt finanspolicyn ska den genomsnittliga bindingstiden vara mellan 1,25 och 3,75 år. Exklusive beaktande av ränteswappar, uppgick den genomsnittliga räntebindingstiden till 1,6 år (1,8 år).

På balansdagen uppgick ränteförfall inom ett år till 42,8 procent (40,8 procent, max. 75 procent enligt policyn).

Finansieringsrisker hanteras genom att sprida tidpunkten för omsättning av lån. På balansdagen förföll 17,3 procent (19,4 procent, max. 30 procent enligt policy).

4.5 Revisionskontorets bedömning

Revisionskontoret bedömer att stadens verksamhet i huvudsak har bedrivits från ekonomisk synpunkt på ett tillfredsställande sätt. Resultatet som redovisas i årsredovisningen är förenligt med de mål som kommunfullmäktige beslutat om för att uppnå god ekonomisk hushållning.

Stockholms stad uppnår balanskravsresultatet för 2025. Av de fem finansiella mål som kommunfullmäktige beslutat om uppnås alla utom nämndernas prognossäkerhet. Soliditeten har under de senaste tre åren legat stabilt runt 35 procent (staden), vilket är i nivå med genomsnittet för riket.

Verksamheten, exklusive investeringsverksamheten, har i huvudsak genomförts i enlighet med plan. För kärnverksamheten (socialtjänst och pedagogisk verksamhet, se avsnitt 3) står verksamhetens kostnader i huvudsak i rimlig proportion till de ekonomiska ramar som kommunfullmäktige tilldelat och de målsättningar som finns för området. För områdena klimat och miljö finns väsentliga avvikelser från kommunfullmäktiges mål. För flera mål är verksamhetens rådighet begränsad.

Även när det gäller bostäder finns väsentliga avvikelser från kommunfullmäktiges mål. Exploateringsnämnden och bostadsbolagen har bedömt att det inte är möjligt att exploatera mark och bygga bostäder till en rimlig kostnad. Det betyder att det finns en målkonflikt mellan att bygga bostäder och att säkerställa en långsiktigt hållbar ekonomi. Det arbete som den kommunala koncernen genomfört för att säkerställa lönsamhet i projekt och för att i tidigt skede identifiera icke lönsamma projekt är en viktig del i ekonomistyrningen för att upprätthålla god ekonomisk hushållning.

Till följd av att investeringsverksamheten är omfattande, räcker inte årets överskott för staden eller för den kommunala koncernen för att finansiera investeringsverksamheten. För staden finansieras investeringar till 92 procent med egna medel och bolagskoncernens investeringar finansieras till 60 procent. Detta trots att årets budgeterade investeringsramar inte förbrukats till fullo (genomförandegrad staden 92 procent, bolagskoncernen 82 procent). Revisionskontorets bedömning är att egenfinansieringsgraden behöver öka. Nettoskulden ökade med 3,7 mdkr. Den externa låneskulden uppgick till

84,8 mdkr på balansdagen. Av investeringsvolymen avsåg 5,2 mdkr va-verksamhet där framtida avskrivningar, amorteringar och driftskostnader ska finansieras inom va-kollektivet.

Varje generation ska stå för sina egna kostnader. Verksamheten behöver över tid ge ett tillräckligt överskott för att kostnader inte ska vältras över på kommande generationer. Vad som är tillräckligt överskott är en bedömning av kommunens framtida utveckling, med hänsyn till demografi och ekonomi. Stadsrevisionen granskade 2024 kommunstyrelsens styrning för att upprätthålla god ekonomisk hushållning. Bedömningen var att kommunstyrelsen behöver utveckla och stärka ekonomistyrningen för att säkerställa att god ekonomisk hushållning fortsätter att upprätthållas för kommande generationer mot bakgrund av den omfattande investeringsverksamheten. Kommunstyrelsen rekommenderades bland annat att se över de finansiella målen för att stärka den långsiktiga ekonomistyrningen och för att målen i högre utsträckning ska omfatta bolagskoncernen. De finansiella målen har inte förändrats sedan granskningen.

5. Intern kontroll

Revisorerna ska enligt kommunallagen och aktiebolagslagen bedöma om nämnder och bolag bedrivit verksamheten med tillräcklig intern kontroll. En tillräcklig intern kontroll betyder att det finns en styrning och uppföljning som bidrar till måluppfyllelse, ändamålsenlig verksamhet och regelefterlevnad. Den interna kontrollen syftar även till att förebygga fel och oegentligheter.

Varje nämnd och bolag ansvarar för att den interna styrningen och kontrollen är tillräcklig i sin verksamhet. Kommunstyrelsen har uppsikt över både bolag och nämnder, vilket även inkluderar internkontrollarbetet. Stockholms Stadshus AB svarar för styrning, kontroll, uppföljning och löpande översyn av dotterbolagens verksamheter.

Kommunstyrelsen har under året utvärderat det integrerade ledningssystemet (ILS) samt reviderat modellen för systematisk intern kontroll. I övrigt har kommunstyrelsen fokuserat på att stärka den interna kontrollen inom områdena inköp och avtalstrohet, ekonomiadministration, informationssäkerhet samt för att förebygga välfärdsbrott.

Följande nämnder och bolag bedöms delvis ha en tillräcklig intern styrning och kontroll. Vilka avvikelser som identifierats för respektive nämnd och bolag framgår av revisionsrapporter som finns tillgängliga på webbplatsen start.stockholm/revision.

Facknämnder:

- Exploateringsnämnden
- Fastighetensnämnden
- Förskolenämnden
- Kulturnämnden
- Kyrkogårdsnämnden
- Trafiknämnden
- Utbildningsnämnden

Stadsdelsnämnder:

- Bromma
- Farsta
- Hägersten-Älvsjö
- Järva
- Skärholmen

Bolag:

- AB Familjebostäder
- AB Stockholmshem
- AB Svenska Bostäder
- Kulturhuset Stadsteatern AB
- Mässfastigheter i Stockholm AB
- St:Erik Markutveckling AB
- Stockholms Hamn AB
- Stockholm Vatten och Avfall AB (SVOA)

5.1 Revisionskontorets bedömning

Revisionskontorets samlade bedömning är att den interna kontrollen i kommunkoncernens verksamhet i huvudsak är tillräcklig.

Även om den interna kontrollen som helhet bedöms vara tillräcklig är intern kontroll ett utvecklingsområde för flera nämnder och bolag. Väsentlighets- och riskanalysen samt internkontrollplanen behöver utvecklas för flera bolag och nämnder. Även arbetet med att genomföra systematiska kontroller samt dokumentation behöver stärkas. Det finns också ett mönster från årets granskningar, och även tidigare års granskningar, som visar att avtalsuppföljning generellt är ett utvecklingsområde. Det samma gäller även socialtjänstens dokumentation av individärenden.

6. Årsredovisning och räkenskaper

Revisorerna ska bedöma om årsredovisning är upprättad i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendationer samt i enlighet med god redovisningssed.

Granskning har genomförts utifrån standard för kommunal räkenskapsrevision. Yttrandet från sakkunnigt biträde för räkenskapsrevision finns tillgängligt på webbplatsen start.stockholm/revision.

Nedan redovisas ett urval av de iakttagelser som gjorts i samband med årets granskning.

6.1 Investeringsredovisning

I årets granskning av investeringsverksamheten har noterats att investerande nämnder, på ett strukturerat sätt, behöver utveckla uppföljningen av om ej aktiverade projektutgifter ska kvarstå eller kostnadsföras. Det finns flera projekt där aktiviteten varit låg under året, vilket kan indikera förgäveskostnader. I granskningen har även identifierats att några typer av utgifter, exempelvis rivning och sanering, för vissa projekt redovisats felaktigt. Vidare visar granskningen att vissa specifika redovisningsfrågor, kopplade till redovisning av investeringar, behöver analyseras för att säkerställa en korrekt redovisning. Det gäller återköp av tomträtsavgälder och kostnader för ledningsflyttar vid exploateringsprojekt.

I granskningsarbetet har det varit svårt att få en tydlig och samlad bild av investeringsverksamheten. Exempelvis redovisas exploateringsnämndens investeringsprojekt i flera bilagor till verksamhetsberättelsen. Det ges dock ingen tydlig och samlad information om investeringsportföljen i sin helhet. Mot bakgrund av att investeringsverksamheten representerar väsentliga värden i stadens balansräkning, anser revisionskontoret att det är viktigt att rapporteringen förbättras. Detta för att såväl nämnderna som kommunstyrelsen ska få en tydlig bild av investeringsverksamheten för att kunna fatta välgrundade beslut.

6.2 Leasing

Årets granskning visar att staden inte fullt ut följer RKR:s rekommendation avseende leasing. RKR anger att hyresavtal ska klassas som finansiella om leasingperioden omfattar större delen av leasingobjektets ekonomiska livslängd, även om äganderätten inte övergår till den som hyr objektet. I staden redovisas alla avtal som operationella leasingavtal.

6.3 Processer och rutiner

För att säkerställa att räkenskaperna ger en rättvisande bild behöver underlag till bokföring och redovisning vara korrekta. Processer och rutiner ska vara utformade så att en tillräcklig intern kontroll uppnås. Årets granskning visar på några områden där nämnderna inte fullt ut efterlever kommunfullmäktiges regelverk för ekonomisk förvaltning. Kommunstyrelsen behöver därför stärka uppsikten över nämndernas följsamhet till regelverket. Utförlig information finns i revisionskontorets årsrapporter för respektive nämnd och bolag (se webbplatsen start.stockholm/revision).

Granskningen visar att:

- Nämnderna behöver säkerställa att kontroller genomförs i enlighet med tillämpningsanvisningar för intern kontroll av lönehantering.
- Nämnderna, och några av bolagen, behöver säkerställa att register för anläggningstillgångar och korttidsinventarier är aktuella och fullständiga samt att avvikelser följs upp.
- Stadsdelsnämnderna behöver stickprovsvis granska utförare inom äldreomsorg för att minska risken för oegentligheter och välfärdsbrott.

6.4 Revisionskontorets bedömning

Revisionskontoret bedömer att stadens årsredovisning 2025, i allt väsentligt, upprättats i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning samt i huvudsak följer god redovisningssed. Årsredovisningen ger en i huvudsak rättvisande bild av årets resultat och ställning. De avvikelser som noterats i granskningen bedöms inte ha en väsentlig påverkan på stadens eller den kommunala koncernens finansiella ställning.